

31 octombrie - 4 noiembrie 2022
ACTUALITATEA EUROPEANĂ

Cuprins

I. CONSILIUL UE	2
1. Consiliul aprobă cifra finanțării combaterii schimbărilor climatice pentru 2021, 28 octombrie a.c.	2
2. Principalele rezultate ale Consiliului Transporturi, Telecomunicații și Energie, 25 octombrie a.c.	2
3. „Pregătiți pentru 55”: Consiliul stabilește norme mai stricte pentru performanța energetică a clădirilor, 25 octombrie a.c.	4
II. ȘTIRI	5
1. Plăți: Comisia propune accelerarea introducerii plăților instant în euro	5
2. Cooperare vamală: la 1 noiembrie intră în vigoare un nou acord de îmbunătățire a fluxurilor comerciale dintre UE și Moldova	7
3. Combaterea spălării banilor: cea mai recentă evaluare a riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului în cadrul pieței unice este acum disponibilă	8
4. Conferința internațională „Femeile parlamentar din România și promovarea egalității de gen ca angajament național” (RO-GENC), marți, 1 noiembrie, la Senat	8
5. Regulamentul privind piețele digitale	9
6. Pactul verde european: Comisia propune norme pentru un aer și o apă mai curate	10
7. Vehicule cu emisii 0: primul acord bazat pe pachetul legislativ „Pregătiți pentru 55” va pune capăt vânzării de autovehicule noi cu emisii de CO2 în Europa până în 2035	12

I. CONSILIUL UE

1. Consiliul aprobă cifra finanțării combaterii schimbărilor climatice pentru 2021, 28 octombrie a.c.

În 2021, Uniunea Europeană și cele 27 de state membre ale sale au angajat **23,04 miliarde EUR pentru finanțarea combaterii schimbărilor climatice**¹ din surse publice cu scopul de a sprijini țările în curs de dezvoltare să își reducă emisiile de gaze cu efect de seră și să se adapteze la efectele schimbărilor climatice.

La 28 octombrie, Consiliul a aprobat această cifră, în pregătirea Conferinței părților la Convenția-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice (COP27), care va avea loc în perioada 6–18 noiembrie la Sharm-el-Sheikh, Egipt. Cifra se bazează pe normele UE detaliate de raportare a finanțării combaterii schimbărilor climatice prevăzute în Regulamentul privind guvernanța.²

În 2021, peste 54% din finanțarea destinată țărilor în curs de dezvoltare a fost dedicată fie adaptării la schimbările climatice, fie acțiunilor transversale (implicând inițiative atât de atenuare a schimbărilor climatice, cât și de adaptare la acestea) și aproape jumătate din întreaga finanțare a fost angajată sub formă de granturi, conform datelor compilate de Comisia Europeană.

UE și statele sale membre sunt hotărâte să își respecte în continuare angajamentele în ceea ce privește finanțarea internațională a combaterii schimbărilor climatice în vederea atingerii obiectivului colectiv al țărilor dezvoltate de a mobiliza 100 de miliarde USD pe an, care este aplicabil până în 2025. Această hotărâre este demonstrată de nivelul constant al finanțării UE pentru combaterea schimbărilor climatice în 2021, care **depășește 23 de miliarde EUR pentru a doua oară la rând, în pofida impactului pandemiei de COVID-19**.

Finanțarea publică internațională a combaterii schimbărilor climatice joacă un rol important în sprijinirea țărilor în curs de dezvoltare pentru a pune în aplicare Acordul de la Paris din 2015 privind schimbările climatice, alături de finanțarea combaterii schimbărilor climatice din surse private.

2. Principalele rezultate ale Consiliului Transporturi, Telecomunicații și Energie, 25 octombrie a.c.

Directiva privind performanța energetică a clădirilor

Miniștrii energiei din UE au adoptat o **abordare generală** în legătură cu o propunere de stabilire a unor noi cerințe privind performanța energetică a clădirilor (DPEC). Principalele obiective ale directivei revizuite sunt ca toate clădirile noi să fie clădiri cu emisii zero până în 2030, iar clădirile existente să fie transformate în **clădiri cu emisii zero până în 2050**.

Revizuirea DPEC face parte din pachetul de măsuri „**Pregătiți pentru 55**”, al cărui obiectiv este alinierea legislației UE la obiectivul realizării unei UE neutre din punct de vedere climatic până în 2050 și la ținta sa de **reducere a emisiilor nete de gaze cu efect de seră cu cel puțin 55% până în 2030**, comparativ cu nivelurile din 1990.

¹ Finanțarea combaterii schimbărilor climatice din bugete publice include 2,5 miliarde EUR din bugetul UE și Fondul european de dezvoltare și 2,56 miliarde EUR de la Banca Europeană de Investiții. Cifra globală este calculată pe baza angajamentelor asumate pentru sprijinul bilateral și multilateral și nu include sprijinul financiar mobilizat prin intervenții publice (finanțare privată mobilizată). Întrucât anumite angajamente acoperă o perioadă multianuală, sumele anuale raportate pot fluctua în timp.

² Statele membre ale UE au raportat date privind angajamentele asumate în temeiul articolului 19 alineatul (3) din Regulamentul (UE) 2018/1999 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2018 („Regulamentul privind guvernanța”), precum și al articolului 6 și al anexelor III-V la Regulamentul de punere în aplicare 2020/1208 al Comisiei.

Propunerea este deosebit de importantă, deoarece clădirile reprezintă, la nivelul Uniunii, 40% din energia consumată și 36% din emisiile directe și indirecte de gaze cu efect de seră legate de energie.

Pachetul privind gazele

Miniștrii au avut o dezbatere de orientare referitoare la **pachetul privind gazele**, care include o propunere de directivă și o propunere de regulament privind normele comune ale pieței interne pentru **gazele din surse regenerabile, gazele naturale și pentru hidrogen**.

Scopul dezbaterii a fost de a oferi orientări politice suplimentare pentru activitatea Consiliului cu privire la cele mai presante subiecte, cum ar fi dezvoltarea piețelor hidrogenului, tarifele transfrontaliere și reducerile tarifare și adăugarea de hidrogen în rețelele de gaze naturale. Miniștrii au discutat diferite modele de separare pentru a sprijini dezvoltarea unei piețe interne eficiente a gazelor din surse regenerabile și cu emisii scăzute de dioxid de carbon și a hidrogenului, în special viitorul cadru de reglementare pentru hidrogen și introducerea sa treptată. În general, miniștrii au sprijinit separarea și un calendar flexibil pentru punerea în aplicare a piețelor hidrogenului. Mulți miniștri au sprijinit reproducerea modelului OTI de la piețele gazelor la piața hidrogenului. Vor fi necesare mai multe eforturi în ceea ce privește nivelul tarifelor transfrontaliere pentru rețelele de hidrogen și opțiunile de diferențiere a reducerilor tarifare între gazele din surse regenerabile și gazele cu emisii scăzute de dioxid de carbon. Unii miniștri au sprijinit luarea în considerare a hidrogenului cu emisii scăzute de carbon în atingerea obiectivelor noastre.

În ceea ce privește nivelul obligatoriu de adăugare a hidrogenului în sistemul de gaze naturale, miniștrii preferă să îl păstreze pentru acordurile bilaterale. În plus, miniștrii au dezbătut dacă un nivel maxim obligatoriu de adăugare ar trebui să fie redus sau să devină voluntar. De asemenea, aceștia au desfășurat un schimb de opinii cu privire la oportunitatea amânării punerii în aplicare a nivelului maxim de adăugare.

Pachetul privind gazele face parte din pachetul de măsuri „Pregătiți pentru 55” care își propune să plaseze UE pe calea către neutralitate climatică până în 2050. Spre deosebire de regulamentele de urgență recent adoptate privind energia, care cuprind măsuri pe termen scurt, prezenta propunere se axează pe soluții pe termen mediu și lung.

Măsurile de urgență în domeniul energiei

Comisia a prezentat miniștrilor propunerea sa de regulament al Consiliului privind **consolidarea solidarității prin ameliorarea coordonării achizițiilor de gaze, prin schimburile transfrontaliere de gaze și prin fiabilitatea indicilor de referință**, adoptată la 18 octombrie 2022.

Miniștrii au desfășurat apoi un schimb de opinii cu privire la propunere, având în vedere concluziile Consiliului European adoptate la 21 octombrie 2022 și un document neoficial prezentat de Comisie privind opțiunile de politică pentru atenuarea impactului prețurilor gazelor naturale asupra facturilor la energie electrică, pentru a oferi orientări politice activității Consiliului. În general, miniștrii au salutat principiile de bază ale propunerii și au subliniat necesitatea unor eforturi rapide și coordonate la nivel european, în spiritul solidarității. Miniștrii au convenit că orice măsură luată trebuie să contribuie la asigurarea securității aprovizionării și să conducă la scăderea prețurilor la energie pentru gospodăriile și întreprinderile din întreaga UE, încurajând în același timp reducerea cererii, și menținând integritatea pieței unice și acționând în vederea atingerii obiectivului UE de neutralitate climatică până în 2050.

La secțiunea „**Diverse**”, Lituania a prezentat informații referitoare la importanța de a asigura securitatea nucleară la centrala nucleară Astraveț din Belarus, în conformitate cu nivelurile de securitate recunoscute de UE.

Comisia a prezentat informații cu privire la situația sectorului energetic din Ucraina și Republica Moldova în urma recentelor atacuri distructive ale Rusiei. Miniștrii și-au exprimat

îngrijorarea cu privire la situație, și-au reafirmat sprijinul pentru Ucraina și și-au confirmat angajamentul, în special în contextul actualei crize energetice, de a consolida cooperarea în curs în domeniul energiei cu Ucraina și Republica Moldova.

3. „Pregătiți pentru 55”: Consiliul stabilește norme mai stricte pentru performanța energetică a clădirilor, 25 octombrie a.c.

Consiliul a ajuns la un acord (abordare generală) asupra unei propuneri de revizuire a Directivei privind performanța energetică a clădirilor. Principalele obiective ale revizuirii sunt ca toate clădirile noi să fie clădiri cu emisii zero până în 2030 și ca clădirile existente să fie transformate în **clădiri cu emisii zero până în 2050**.

În ceea ce privește **clădirile noi**, Consiliul a stabilit ca:

- ✓ începând cu 2028, **clădirile noi deținute de organisme publice** să fie clădiri cu emisii zero
- ✓ începând cu 2030, **toate clădirile noi** să fie clădiri cu emisii zero

Vor fi posibile excepții pentru unele clădiri, cum ar fi clădirile istorice, lăcașurile de cult și clădirile utilizate în scopuri de apărare.

În ceea ce privește **clădirile existente**, statele membre au hotărât să introducă **standarde minime de performanță energetică**, care să corespundă cantității maxime de energie primară pe care clădirile o pot folosi anual pe m². Scopul urmărit este de a declanșa renovări și de a genera o eliminare treptată a clădirilor cu cele mai slabe performanțe și o îmbunătățire continuă a parcului imobiliar național.

În ceea ce privește **clădirile nerezidențiale existente**, statele membre au hotărât să stabilească **praguri** maxime de performanță energetică, **pe baza consumului de energie primară**. Un prim prag ar trasa o linie sub consumul de energie primară pentru 15% din clădirile cu cele mai slabe performanțe dintr-un stat membru. Un al doilea prag ar fi stabilit sub 25%.

Statele membre au convenit să aducă **toate clădirile nerezidențiale sub pragul de 15% până în 2030 și sub pragul de 25% până în 2034**.

Pragurile ar urma să fie stabilite pe baza consumului de energie al parcului imobiliar național la 1 ianuarie 2020 și pot fi diferențiate în funcție de diferitele categorii de clădiri.

Pentru **clădirile rezidențiale** existente, statele membre au hotărât să stabilească standarde minime de performanță energetică pe baza unei **traectorii naționale** aliniate la renovarea progresivă a parcului lor imobiliar pentru a deveni un parc imobiliar cu emisii zero până în 2050, după cum se arată în planurile lor naționale de renovare a clădirilor.

Traectoria națională ar corespunde **scăderii consumului mediu de energie primară în întregul parc imobiliar rezidențial în perioada 2025-2050, cu două puncte de control** pentru a ține o evidență a realizărilor statelor membre. În acest mod, consumul mediu de energie primară al întregului parc imobiliar rezidențial ar fi cel puțin echivalent cu:

- ✓ până în 2033, nivelul clasei de performanță energetică D
- ✓ până în 2040, o valoare stabilită la nivel național derivată dintr-o scădere treptată a consumului mediu de energie primară din 2033 până în 2050, conformă cu transformarea parcului imobiliar rezidențial într-un parc imobiliar cu emisii zero.

Statele membre au convenit să adauge o **nouă categorie „A0” la certificatele de performanță energetică**, care ar corespunde clădirilor cu emisii zero. În plus, statele membre vor putea adăuga o **nouă categorie „A+”** pentru clădirile care, pe lângă faptul că sunt clădiri cu emisii zero, contribuie la rețeaua energetică cu energie din surse regenerabile la fața locului. Certificarea performanței energetice a clădirilor, stabilită anterior de directivă, clasifică clădirile pe o scară de la A (cele mai bune performanțe) la G (cele mai slabe performanțe), pe baza performanței lor energetice.

Statele membre au hotărât să stabilească cerințe care să asigure faptul că toate clădirile noi sunt proiectate astfel încât să își optimizeze potențialul de **generare de energie solară**. Statele membre au convenit să instaleze instalații de energie solară adecvate:

- ✓ până la 31 decembrie 2026, pentru toate clădirile publice și nerezidențiale noi cu o suprafață utilă de peste 250 m²
- ✓ până la 31 decembrie 2027, pentru toate clădirile publice și nerezidențiale existente supuse unei renovări majore sau în profunzime, cu o suprafață utilă de peste 400 m², precum și
- ✓ până la 31 decembrie 2029, pentru toate clădirile rezidențiale noi.

Statele membre au convenit asupra unor cerințe pentru punerea la dispoziție a unei infrastructuri de mobilitate durabilă, cum ar fi punctele de încărcare pentru autoturismele și bicicletele electrice în interiorul sau în apropierea clădirilor, cablarea pentru a prevedea viitoare infrastructuri și spații de parcare pentru biciclete. De asemenea, au introdus pașapoarte de renovare voluntară pentru clădiri.

Statele membre au convenit să elaboreze planuri naționale de renovare a clădirilor care să conțină o foaie de parcurs cu obiective naționale pentru 2030, 2040 și 2050 în ceea ce privește rata anuală de renovare energetică, consumul de energie primară și finală al parcului imobiliar național și reducerile emisiilor operaționale de gaze cu efect de seră. Primele planuri vor fi publicate până la 30 iunie 2026 și, ulterior, o dată la cinci ani.

Context și etapele următoare

Acordul pregătește terenul pentru inițierea de către Consiliu a negocierilor cu Parlamentul European. După ce se va ajunge la un acord politic între cele două instituții, textul final va fi adoptat în mod formal de Consiliu și Parlament.

La 15 decembrie 2021, Comisia a prezentat o propunere de revizuire a Directivei privind performanța energetică a clădirilor. Propunerea face parte din pachetul legislativ „Pregătiți pentru 55”, care își propune să plaseze UE pe calea către neutralitate climatică până în 2050.

Propunerea este deosebit de importantă, deoarece clădirile reprezintă, la nivelul Uniunii, 40% din energia consumată și 36% din emisiile directe și indirecte de gaze cu efect de seră legate de energie. De asemenea, este una din pârgurile necesare pentru realizarea Strategiei privind valul de renovări ale clădirilor, publicată în octombrie 2020, prin măsuri concrete de reglementare, finanțare și abilitare care vizează cel puțin dublarea ratei anuale de renovare energetică a clădirilor până în 2030 și încurajarea renovărilor în profunzime.

Directiva actuală privind performanța energetică a clădirilor, care a fost revizuită ultima dată în 2018, stabilește cerințe minime privind performanța energetică a clădirilor noi și a celor existente care sunt în curs de renovare. Ea stabilește o metodologie de calcul al performanței energetice integrate a clădirilor și introduce o certificare a performanței energetice a clădirilor.

II. ȘTIRI

1. Plăți: Comisia propune accelerarea introducerii plăților instant în euro

Comisia a adoptat o propunere legislativă menită să asigure că toți cetățenii și întreprinderile care dețin un cont bancar în UE și în țările SEE pot face plăți instant în euro.

Context

Disponibilitatea plăților instant și eventualele comisioane aferente variază foarte mult de la un stat membru la altul, ceea ce împiedică introducerea universală a transferurilor instant pe piața unică. Este necesară, așadar, o intervenție legislativă menită să extindă plățile instant în euro în întreaga UE, pentru ca cetățenii și întreprinderile din UE, în special IMM-urile, să profite pe deplin de beneficiile acestora. IMM-urile ar profita, de asemenea, de un flux de numerar mai bun și de o gamă mai largă de mijloace de plată.

Propunerea îndeplinește un angajament essential din Strategia Comisiei din 2020 privind plățile de retail, care a vizat generalizarea plăților instant în UE. Propunerea vine sub forma unei modificări a Regulamentului din 2012 privind zona unică de plăți în euro, care conține deja dispoziții generale pentru toate transferurile-credit (SEPA) în euro, adăugând dispoziții specifice pentru plățile instant (SEPA) în euro. Propunerea conține termene de punere în aplicare etapizate, diferențiate pentru diferitele componente ale inițiativei și între statele membre din zona euro și cele din afara zonei euro, oferind un termen adecvat de punere în aplicare și proporționalitate deplină.

Scopul propunerii este ca plățile instant în euro să fie accesibile ca preț, sigure și procesate fără obstacole în întreaga UE.

Plățile instant le permit persoanelor să transfere bani în orice moment al zilei în decurs de zece secunde, mult mai rapid față de transferurile-credit tradiționale, care sunt primite de prestatorii de servicii de plată numai în timpul programului de lucru și ajung în contul beneficiarului plății abia în următoarea zi lucrătoare, proces care ar putea dura până la trei zile calendaristice. Plățile instant sporesc considerabil viteza și confortul pentru consumatori, printre altele la plata facturilor sau la primirea unor transferuri urgente (în cazul unei urgențe medicale, de exemplu).

În plus, acestea contribuie la îmbunătățirea semnificativă a fluxului de numerar și generează economii de costuri pentru întreprinderi, în special pentru IMM-uri, inclusiv pentru comercianții cu amănuntul. Plățile instant eliberează bani care în prezent sunt blocați la nivelul procesării în sistemul financiar, alcătuind așa-numitele „sume în tranzit”, și care pot fi utilizați astfel mai devreme pentru consum sau investiții (aproape 200 de miliarde EUR sunt blocați în fiecare zi).

Cu toate acestea, la începutul anului 2022, numai 11 % din toate transferurile-credit în euro din UE erau instant. Propunerea Comisiei urmărește să elimine barierele care împiedică extinderea plăților instant și a beneficiilor acestora.

DI Valdis Dombrovskis, vicepreședintele executiv pentru o economie în serviciul cetățenilor, a declarat: *„Plățile instant devin rapid norma în multe țări. Ele ar trebui să fie accesibile tuturor și în Europa, astfel încât să rămânem competitivi la nivel mondial și să valorificăm la maximum oportunitățile de inovare oferite de era digitală. Oamenii vor beneficia de mai multe opțiuni și de mai mult confort, iar întreprinderile de un control mai bun al fluxului lor de numerar și de costuri de funcționare mai mici. Propunerea de astăzi ne va consolida economia, o va face mai eficientă și o va ajuta să se dezvolte.”*

DI Mairead McGuinness, comisarul pentru servicii financiare, stabilitate financiară și uniunea piețelor de capital, a declarat: *„Trecerea de la transferurile realizate «a doua zi» la transferurile în «zece secunde» este o adevărată revoluție, comparabilă cu trecerea de la corespondența poștală la e-mail. Cu toate acestea, în prezent, aproape nouă din zece transferuri-credit în euro sunt încă procesate ca transferuri «lente» tradiționale. Tehnologia care permite efectuarea plăților instant există din 2017, așa că nimic nu justifică faptul că mulți cetățeni și multe întreprinderi din UE nu pot trimite și primi bani imediat. Facilitatea de a trimite și a primi bani în câteva secunde este cu atât mai importantă în această perioadă în care facturile gospodăriilor și IMM-urilor cresc și fiecare cent contează. Această inițiativă va aduce beneficii directe cetățenilor și întreprinderilor din UE.”*

Propunerea, care modifică și modernizează Regulamentul din 2012 privind zona unică de plăți în euro (SEPA), cuprinde patru cerințe privind plățile instant în euro:

- **garantarea disponibilității universale a plăților instant în euro**, prestatorii de servicii de plată din UE care oferă deja transferuri-credit în euro având obligația să ofere și versiunea lor instant într-o perioadă de timp definită;
- **garantarea unor comisioane accesibile pentru plățile instant în euro**, prestatorii de servicii de plată având obligația de a nu percepe pentru plățile instant în euro un comision mai mare decât cel perceput pentru transferurile-credit tradiționale în euro, care nu sunt efectuate instant;

- **sporirea încrederii în plățile instant**, prestatorii având obligația să verifice concordanța dintre numărul contului bancar (IBAN) și numele beneficiarului furnizat de plătitor pentru a avertiza plătitorul cu privire la o posibilă eroare sau fraudă înainte de efectuarea plății;
- **eliminarea obstacolelor** din calea procesării plăților instant în euro, menținându-se, în același timp, eficacitatea verificării persoanelor care fac obiectul sancțiunilor UE, printr-o procedură prin care prestatorii de servicii de plată își vor verifica clienții cel puțin zilnic în raport cu listele de sancțiuni ale UE, în loc să verifice fiecare tranzacție în parte.

Această propunere va sprijini inovarea și concurența pe piața plăților din UE, în deplină conformitate cu normele existente privind sancțiunile și combaterea criminalității financiare. Propunerea va contribui, de asemenea, la obiectivele mai ample ale Comisiei privind digitalizarea și autonomia strategică deschisă. Această inițiativă se aliniază la prioritatea Comisiei de a se asigura că economia funcționează în serviciul cetățenilor și creează un mediu de investiții mai atractiv.

2. Cooperare vamală: la 1 noiembrie intră în vigoare un nou acord de îmbunătățire a fluxurilor comerciale dintre UE și Moldova

La data de 1 noiembrie 2022 va intra în vigoare nou acord între UE și Moldova, care constituie o îmbunătățire în ceea ce privește facilitarea comerțului pentru întreprinderi.

Noile înțelegeri înseamnă că atât UE, cât și Moldova își vor recunoaște reciproc programele operatorilor economici autorizați (AEO), reunind comercianții care îndeplinesc anumite criterii și care, prin urmare, pot beneficia de regimuri vamale simplificate.

Începând cu data de 1 noiembrie, atât UE, cât și Moldova le vor oferi reciproc avantaje operatorilor economici autorizați ai celeilalte părți, cum ar fi mai puține controale vamale și tratament prioritar la vămire.

Acordul reprezintă un important pas înainte în relațiile comerciale dintre UE și Moldova. Acesta va oferi și mai multe oportunități comerciale și va contribui la buna circulație a mărfurilor între cele două părți, fără a compromite standardele înalte de securitate.

Într-un moment în care operatorii economici au nevoie de tot sprijinul pe care îl pot obține pentru a depăși criza actuală cauzată de războiul din Ucraina, acordul va face comerțul mai ușor și mai puțin costisitor pentru mulți comercianți din UE și din Republica Moldova.

Relațiile dintre UE și Moldova se desfășoară în baza Acordului de asociere, care include o zonă de liber schimb aprofundată și cuprinzătoare (DCFTA). UE cooperează cu Moldova în cadrul politicii europene de vecinătate și al dimensiunii sale regionale estice, Parteneriatul estic, cu obiectivul principal de a apropia Moldova de UE.

UE este cel mai mare partener comercial al Moldovei, reprezentând 52,2 % din totalul schimburilor comerciale ale țării. Exporturile din UE către Moldova s-au ridicat la 3,8 miliarde EUR în 2021.

3. Combaterea spălării banilor: cea mai recentă evaluare a riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului în cadrul pieței unice este acum disponibilă

Comisia Europeană a adoptat Raportul privind evaluarea supranațională a riscurilor (SNRA), un instrument menit să ajute statele membre să identifice și să abordeze riscurile de spălare a banilor și de finanțare a terorismului.

Deși majoritatea recomandărilor formulate ca rezultat al evaluărilor anterioare (ultimul astfel de raport datează din 2019) au fost deja puse în aplicare, raportul subliniază faptul că deficiențele în ceea ce privește identificarea beneficiarilor reali continuă să reprezinte o amenințare considerabilă la adresa sistemului financiar, deoarece anonimatul rămâne o vulnerabilitate critică pentru toate sectoarele și activitățile.

De asemenea, raportul recalculează nivelurile de risc din anumite domenii în care au fost identificate modificări începând din 2019, cum ar fi criptoactivele și jocurile de noroc online, unde riscurile sunt în prezent mai mari. Comisia își menține angajamentul de a proteja cetățenii și sistemul financiar ale UE împotriva spălării banilor și a finanțării terorismului.

Normele recente privind combaterea spălării banilor propuse în pachetul legislativ din 2021 vizează îmbunătățirea detectării tranzacțiilor și activităților suspecte și eliminarea lacunelor utilizate de infractori pentru a spăla veniturile ilicite sau pentru a finanța activități teroriste prin intermediul sistemului financiar. Raportul de astăzi recunoaște importanța acestui pachet, care se discută în prezent în Parlamentul European și în Consiliu.

4. Conferința internațională „Femeile parlamentar din România și promovarea egalității de gen ca angajament național” (RO-GENC), marți, 1 noiembrie, la Senat

La data de 1 noiembrie a.c., Senatul, la inițiativa președintelui interimar Alina-Ștefania Gorghiu, a organizat marți, Conferința internațională „Femeile parlamentar din România și promovarea egalității de gen ca angajament național”, desfășurată sub Înaltul Patronaj al Președintelui României, Klaus Iohannis.

Evenimentul a urmărit să constituie un for de dezbateri aplicate, convergent la nivel național și european, care să capaciteze potențialul femeilor din Parlamentul României, deopotrivă de la putere și din opoziție, în vederea asigurării egalității de șanse la ocuparea posturilor de conducere la nivel de leadership în sfera politică, economică și publică.

Totodată, conferința a vizat identificarea unor mecanisme legislative care să conducă la eliminarea tuturor formelor de violență împotriva femeilor, în sferele publice și private, inclusiv a traficului, exploatării sexuale și a altor tipuri de exploatare. Structurată pe patru sesiuni de prezentări și dezbateri, conferința a abordat următoarele teme de interes: situația egalității de gen în România, programe și politici publice europene în domeniu, accesul femeilor în poziții de conducere, discriminarea, violența domestică, sexismul sistemic și eficiența cotelor de gen în promovarea unei reprezentări echitabile a femeilor în politică. De asemenea, discuțiile s-au concentrat asupra modalităților concrete prin care poate fi îmbunătățită legislația actuală privind promovarea egalității de șanse și eliminarea tuturor formelor de discriminare bazate pe criteriul de sex în sectorul public și privat.

Cu prilejul conferinței a fost lansată Platforma femeilor parlamentar din România, legislatura 2020 – 2024, care are scopul de a oferi femeilor alese în Parlament o voce unitară, în vederea multiplicării demersurilor singulare, adoptării unei abordări curajoase a problematicii de gen și identificării celor mai bune soluții pentru problemele femeilor din România, dincolo de orice afiliere politică.

Această Platformă constituită la nivelul legislativului român a fost cu atât mai necesară cu cât, în țara noastră, reprezentarea politică a femeilor este departe de a fi satisfăcătoare: doar 17% în Parlament și 9% în Guvern, în timp ce în UE media femeilor în parlamentele naționale este de 39,5%. La nivelul Parlamentului European există un proiect de reformă a Actului electoral al Uniunii Europene care prevede introducerea de cote pentru a asigura egalitatea de gen.

Senatul României a susținut Planul de Acțiune privind Egalitatea de Gen și s-a angajat să facă pași importanți în asigurarea echilibrului de gen la nivelul leadership-ului politic. În acest sens, conferința a avut ca obiectiv promovarea inițiativei legislative privind introducerea unei cote minime de 33% pentru reprezentarea femeilor și bărbaților în Parlament, recent adoptată de Senat, a celei care prevede introducerea unei cote de 30% la alegerile locale și în consiliile de administrație, precum și a inițiativei privind finanțarea partidelor politice în funcție de numărul de femei și tineri pe listele electorale. La eveniment au participat personalități politice marcante din România și Uniunea

Europeană, ambasadori și șefi de misiuni acreditați la București, precum și experți naționali și internaționali.

5. Regulamentul privind piețele digitale

Noul regulament ce a intrat în vigoare la 1 noiembrie va pune capăt practicilor neloiale ale întreprinderilor ce acționează în calitate de controlori de acces, în economia platformelor online. Acesta a fost propus de Comisie, în decembrie 2020 și, aprobat de Parlamentul European și de Consiliu, în timp record, în martie 2022.

Regulamentul privind piețele digitale definește situațiile în care o platformă online mare poate fi considerată controlor de acces. Sunt vizate platformele digitale ce reprezintă un loc de întâlnire important al utilizatorilor comerciali cu consumatorii și care, din poziția de care beneficiază, pot acționa ca un organ de reglementare privat, generând astfel blocaje în economia digitală. Pentru abordarea acestor aspecte, Regulamentul privind piețele digitale va defini o serie de obligații pe care acești controlori de acces vor trebui să le respecte, inclusiv interzicerea anumitor comportamente ale acestora.

Desemnarea controlorilor de acces

Societățile care operează unul sau mai multe dintre așa-numitele „servicii de platformă esențiale”, enumerate în DMA, sunt considerate controlori de acces, dacă îndeplinesc cerințele descrise mai jos. Sunt vizate: serviciile de intermediere online, cum ar fi magazinele de aplicații, motoarele de căutare online, serviciile de socializare în rețea, anumite servicii de mesagerie, serviciile platformelor de partajare a materialelor video, asistenții virtuali, browserele web, serviciile de cloud computing, sistemele de operare, piețele online și serviciile de publicitate. Există trei criterii principale, pe baza cărora o societate se încadrează în domeniul de aplicare al DMA:

- să fie suficient de mare încât să aibă un impact pe piața internă – atunci când societatea realizează o anumită cifră de afaceri anuală, în Spațiul Economic European (SEE) și furnizează un serviciu de platformă esențial, în cel puțin trei state membre ale UE;
- să controleze un canal important, prin care întreprinderile utilizatoare intră în legătură cu consumatorii finali – în cazul în care societatea furnizează un serviciu de platformă esențial, lunar, unui număr de peste 45 de milioane de utilizatori finali activi, stabiliți sau situați în UE și, anual, unui număr de peste 10 000 de utilizatori comerciali activi, stabiliți în UE;
- să dețină o poziție solidă și durabilă – în cazul în care societatea a îndeplinit al doilea criteriu în ultimii trei ani.

O listă clară a ceea ce este și ceea ce nu este permis

DMA stabilește o listă de acțiuni permise și acțiuni interzise pe care controlorii de acces vor trebui să le respecte, în operațiunile lor zilnice, pentru asigurarea pieței digitale echitabile și deschise. Aceste obligații vor contribui la deschiderea de posibilități pentru întreprinderi de a contesta piețele și de a rivaliza cu controlorii de acces, pe baza calității produselor și serviciilor lor, ceea ce va genera mai mult spațiu de inovare.

Atunci când un controlor de acces adoptă practici precum favorizarea propriilor servicii sau împiedicarea utilizatorilor comerciali ai serviciilor lor să ajungă la consumatori, acest lucru poate împiedica concurența, conducând la mai puțină inovare, la produse sau servicii de o calitate mai scăzută și la prețuri mai mari. Atunci când un controlor de acces se angajează în practici neloiale, cum ar fi impunerea unor condiții de acces inechitabile la magazinul său de aplicații sau împiedicarea instalării de aplicații din alte surse, se poate ajunge în situația ca prețurile plătite de consumatori să fie mai mari sau ca aceștia să fie privați de beneficiile pe care le-ar fi putut avea, dacă ar fi avut acces la servicii alternative.

Odată cu intrarea sa în vigoare, DMA va intra în etapa crucială de punere în aplicare: va începe să se aplice în termen de șase luni, adică începând cu data de 2 mai 2023. În termen de două luni de la această dată, adică cel târziu până la 3 iulie 2023, dacă îndeplinesc pragurile stabilite în DMA, potențialii controlori de acces vor trebui să notifice Comisiei serviciile lor de platformă esențiale.

După ce Comisia va primi notificarea completă, va avea la dispoziție 45 de zile lucrătoare pentru a evalua dacă întreprinderea în cauză îndeplinește pragurile și pentru a o desemna drept controlor de acces (termenul pentru ultimele notificări posibile împlinindu-se la 6 septembrie 2023). După desemnarea ca atare, controlorii de acces vor avea la dispoziție șase luni – adică până la 6 martie 2024 – pentru a se conforma cerințelor prevăzute în DMA.

Pentru pregătirea punerii în aplicare a DMA, Comisia colaborează deja, în mod proactiv, cu părțile interesate din acest sector, pentru asigurarea respectării efective a noilor norme. În plus, în următoarele luni, Comisia va organiza o serie de ateliere tehnice cu părțile interesate, în vederea evaluării opiniilor terților, cu privire la respectarea obligațiilor pe care le au controlorii de acces, în temeiul DMA. Primul dintre aceste ateliere va avea loc la 5 decembrie 2022 și se va axa pe dispoziția privind autofavorizarea.

Comisia lucrează, de asemenea, la un regulament de punere în aplicare, ce va conține dispoziții privind aspectele procedurale ale notificării.

6. Pactul verde european: Comisia propune norme pentru un aer și o apă mai curate

Context: Curățenia aerului și a apei este esențială pentru sănătatea oamenilor și a ecosistemelor. Doar poluarea atmosferică, fără a lua în considerare și alte forme de poluare, este responsabilă pentru aproape 300 000 de morți premature în fiecare an în rândul europenilor. Noile norme propuse vor reduce cu peste 75 % în zece ani numărul deceselor cauzate de faptul că nivelurile principalului poluant, pulberile fine în suspensie (PM_{2,5}) sunt superioare celor indicate în orientările Organizației Mondiale a Sănătății. Propunerile prezentate astăzi lasă la latitudinea autorităților naționale și locale alegerea măsurilor specifice pe care le vor lua pentru a se conforma standardelor și vor contribui la o îmbunătățire semnificativă a calității aerului în întreaga Europă până în 2030, beneficiile brute fiind estimate între 42 și 121 de miliarde EUR în 2030, iar costurile la mai puțin de 6 miliarde EUR pe an.

Un aer înconjurător mai curat până în 2030, atingerea obiectivului de reducere la zero a poluării până în 2050 prin revizuirea propusă a directivelor privind calitatea aerului înconjurător, astfel:

- stabilirea pentru 2030 unor standarde intermediare privind calitatea aerului la nivelul UE care vor fi aliniate mai îndeaproape la [orientările Organizației Mondiale a Sănătății](#) și vor plasa în același timp UE pe o traiectorie care să-i permită să atingă obiectivul de reducere la zero a poluării aerului cel târziu până în 2050, în sinergie cu eforturile de asigurare a neutralității climatice;
- revizuirea periodică a standardelor de calitate a aerului pentru a le reevalua în lumina celor mai recente dovezi științifice, precum și a evoluțiilor societale și tehnologice, se propune astfel ca valoarea-limită anuală pentru principalul poluant, particulele fine în suspensie (PM_{2,5}), să fie redusă cu mai bine de jumătate;
- garantarea faptului că persoanele care au probleme de sănătate din cauza poluării aerului vor avea drept la compensații în cazul încălcării normelor UE privind calitatea aerului;

- propunerea va aduce, de asemenea, mai multă claritate în ceea ce privește accesul la justiție, sancțiunile eficace și o mai bună informare a publicului cu privire la calitatea aerului;
- sprijinirea autorităților locale prin consolidarea dispozițiilor privind monitorizarea calității aerului, realizarea de modelări în domeniu și elaborarea unor planuri îmbunătățite privind calitatea aerului.

O tratare îmbunătățită și mai eficientă din punctul de vedere al costurilor a apelor urbane reziduale, revizuirea Directivei privind tratarea apelor urbane reziduale va conține următoarele propuneri:

- obligația recuperării nutrienților din apele reziduale, noi standarde pentru micropoluanti și noi cerințe de monitorizare pentru microplastice. Obligațiile de tratare a apei vor fi extinse pentru a include orașele mai mici, cu 1 000 de locuitori (față de 2 000 de locuitori cum se prevede în normele actuale);
- monitorizarea sistematică a apelor reziduale în vederea depistării a diverși viruși, printre care CoV-SARS-19, și a rezistenței la antimicrobiene;
- asigurarea accesului la instalații sanitare pentru toți, în special pentru grupurile vulnerabile și marginalizate;
- întrucât 92 % din micropoluanti toxici găsiți în apele uzate din UE provin din produsele farmaceutice și cele cosmetice, un nou sistem de răspundere extinsă a producătorilor va impune producătorilor obligația de a suporta costul eliminării acestora, conform cu principiul „poluatorul plătește” și va stimula cercetarea și inovarea în domeniul produselor fără substanțe toxice, precum și o finanțare mai echitabilă a tratării apelor reziduale;
- urmărirea la sursă a poluării industriale pentru a spori posibilitățile de reutilizare a nămolurilor și a apelor reziduale tratate, evitând pierderea resurselor. Normele privind recuperarea fosforului din nămoluri vor permite utilizarea acestora pentru producerea de îngrășăminte, ceea ce va fi benefic pentru producția de alimente.

Protecția apelor de suprafață și a apelor subterane împotriva noilor poluanți

- Comisia propune actualizarea listelor cu poluanții acvatici care trebuie controlați cu mai multă strictețe în apele de suprafață și în apele subterane, astfel vor fi adăugate în aceste liste 25 de substanțe ale căror efecte nefaste asupra naturii și a sănătății umane au fost bine documentate, printre care:
 - PFAS, un grup mare de „produse chimice indestructibile” utilizate, printre altele, în ustensilele de gătit, în îmbrăcăminte și în mobilier, în spuma pentru stingerea incendiilor și în produsele de îngrijire personală;
 - o serie de pesticide și produse de degradare a pesticidelor, cum ar fi glifosatul;
 - bisfenolul A, un plastifiant și o componentă a ambalajelor din plastic;
 - unele produse farmaceutice utilizate ca analgezice și medicamente antiinflamatoare, precum și antibioticele;
- Comisia propune avertismente obligatorii post-incident referitoare la situația din bazinul hidrografic din aval.

Etapele următoare: Propunerile vor fi acum examinate de Parlamentul European și de Consiliu în cadrul procedurii legislative ordinare. Odată adoptate, acestea vor intra în vigoare treptat, cu obiective diferite pentru 2030, 2040 și 2050, ceea ce va permite industriei

și autorităților să aibă suficient timp pentru a se adapta și a face investițiile necesare acolo unde este necesar.

7. Vehicule cu emisii 0: primul acord bazat pe pachetul legislativ „Pregătiți pentru 55” va pune capăt vânzării de autovehicule noi cu emisii de CO2 în Europa până în 2035

Context: Comisia Europeană salută acordul încheiat, la data de 27 octombrie a.c., de către Parlamentul European și Consiliu care garantează că toate autoturismele și camionetele noi înregistrate în Europa vor avea emisii zero până în 2035.

Ca pas intermediar în direcția obiectivului „emisii zero”, noile standarde în materie de CO2 vor impune totodată o scădere a nivelului mediu al emisiilor produse de autoturismele noi de 55% până în 2030, iar pentru camionete de 50% până în 2030. Acest acord marchează primul pas în adoptarea propunerilor legislative din cadrul pachetului „Pregătiți pentru 55”, prezentate de Comisie în iulie 2021, și demonstrează, în perspectiva COP27, implementarea de către UE la nivel intern a angajamentelor sale internaționale în domeniul climei. Acest semnal clar transmis producătorilor și cetățenilor va accelera producția și comercializarea de vehicule cu emisii reduse și cu emisii zero și va plasa transportul rutier pe o traiectorie fermă în direcția neutralității climatice până în 2050.

Vicepreședintele executiv pentru Pactul verde european, Frans **Timmermans**, a declarat: *„Acordul transmite un semnal puternic industriei și consumatorilor: Europa aderă la tranziția către mobilitatea cu emisii zero. Constructorii europeni de autovehicule demonstrează deja că sunt pregătiți să treacă la viteza următoare, introducând pe piață un număr tot mai mare de mașini electrice, la prețuri din ce în ce mai abordabile. Viteza cu care s-a produs această schimbare în ultimii ani este remarcabilă. Nu e de mirare că acest dosar este primul din întregul pachet „Pregătiți pentru 55” asupra căruia statele membre și Parlamentul European au ajuns la un acord final”.*

Etapele următoare: Acordul provizoriu încheiat astăzi necesită ulterior adoptarea formală de către Parlamentul European și Consiliu. Odată finalizat procesul, noua legislație va fi publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii și va intra în vigoare.

Surse de informare:

- ***Consiliul UE***
- ***Reprezentanța Comisiei Europene în România***

Buletin informativ elaborat de:

SERVICIUL AFACERI EUROPENE

